

Curs 2017-2018

2n ESO

MÚSICA

DOSSIER

RECUPERACIÓ

ALUMNE:

ÍNDIX

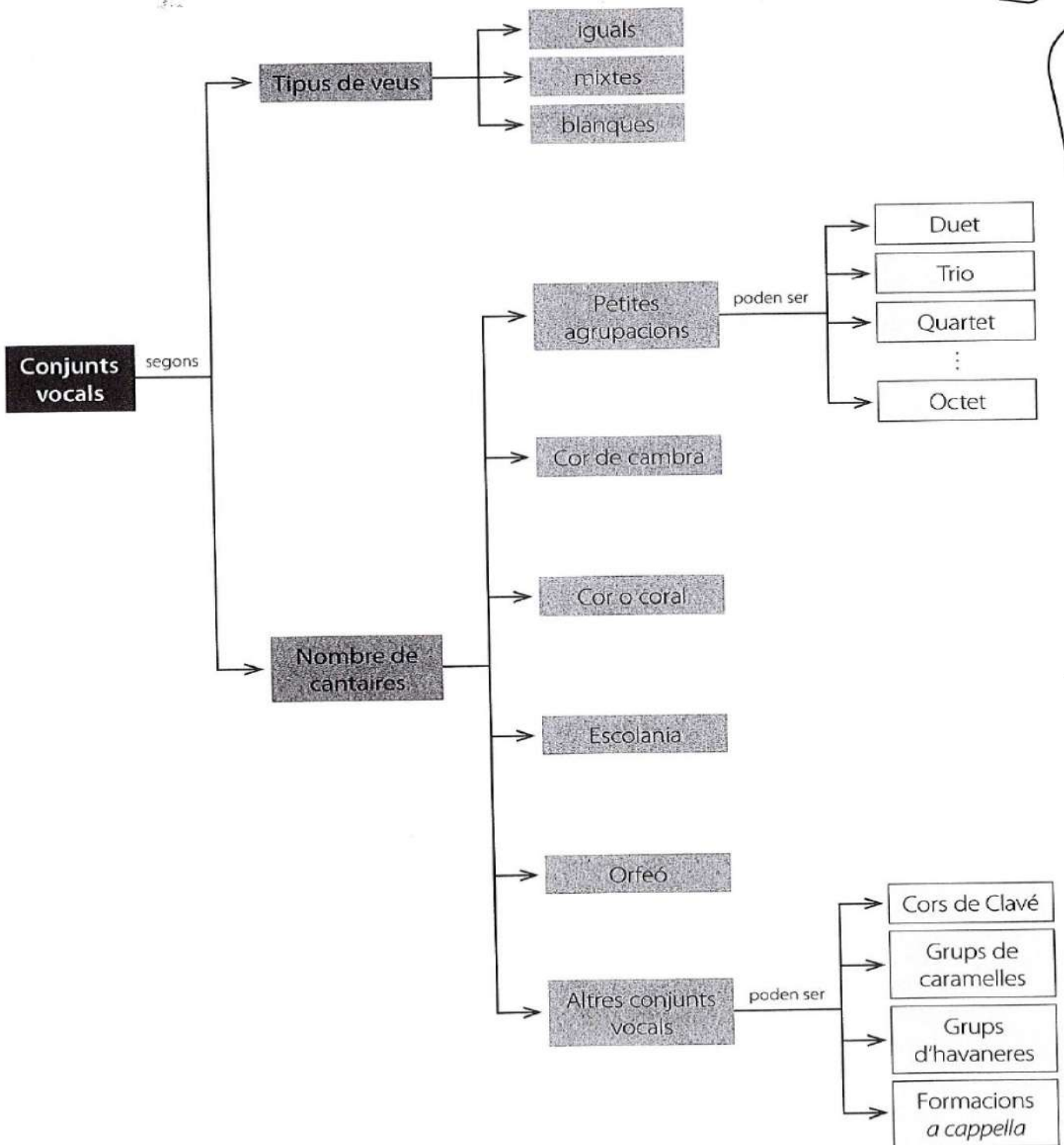
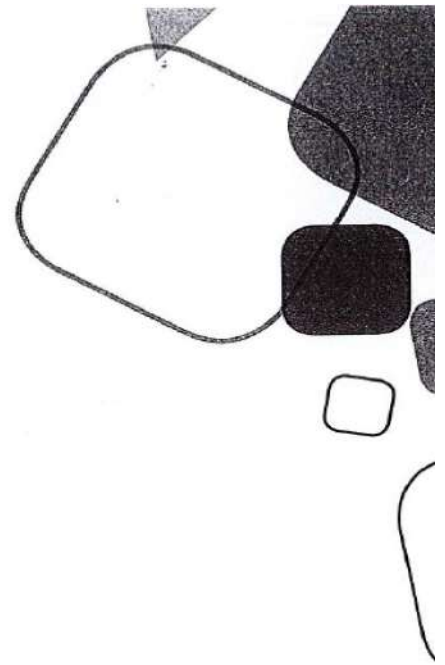
tema 1 :La veu, agrupacions vocal.....pàg 1 a la 5__1a avaluació

tema 2 :Els instruments, agrupacions instrumentals.....pàg 6 a la 12__2a avaluació

tema 3: El rock'n'roll.....pàg 14 a la 24__3a avaluació

Posicions de la flauta:.....pàg. 13:.....

Els conjunts vocals

2. Què és el diafragma? Quina funció té en l'emissió de la veu?

.....

.....

.....

.....

.....

3. Explica en què consisteix el canvi de veu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Escriu els tipus de veus ordenades d'agut a greu (excepte el contratenor,

Tipus de veu

Què és un conjunt vocal?

.....

.....

Defineix l'expressió *a cappella*.

.....

.....

Relaciona cada conjunt amb els seus components.

Duet ●	● 1 soprano, 1 contralt, 1 tenor i 1 baix
Escolania ●	● 2 sopranos
Quartet mixt ●	● 6 sopranos, 5 contralts, 5 tenors i 4 baixos
Cor de cambra ●	● 15 nens amb veu de soprano i 10 nens amb veu de contralt

Quines diferències hi ha entre una escolania i una coral infantil?

.....

.....

.....

Quin és l'origen del cor de cambra?

.....

.....

.....

Què sabries dir de l'**Escolania de Montserrat**?

.....

.....

.....

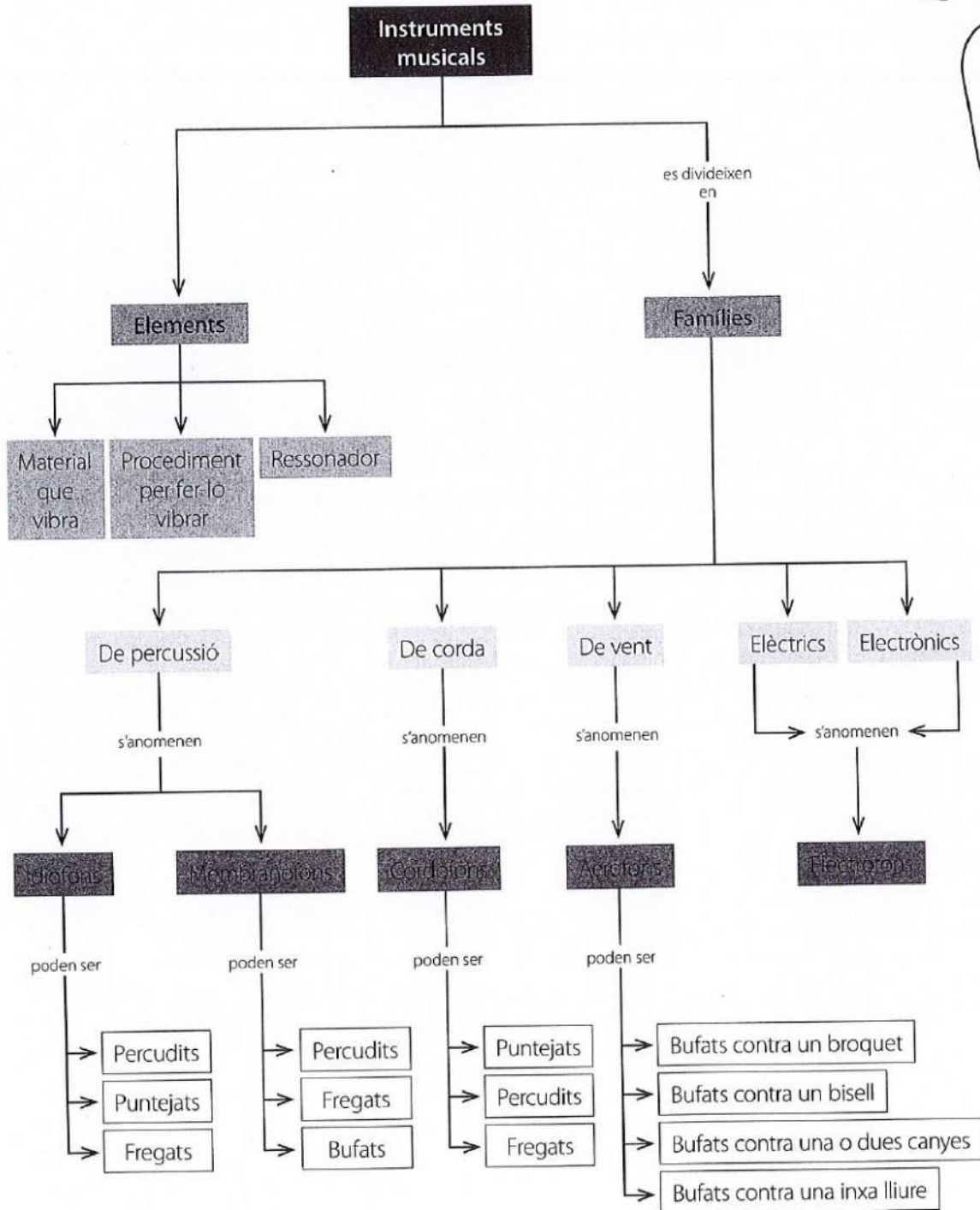
.....

Posa el número de cada concepte davant de l'explicació que li correspon.

1 Cordes vocals	☐ Veu femenina intermèdia
2 Baríton	☐ Recitar entonant
3 Mezzosoprano	☐ Veu que s'aconsegueix treballant les notes agudes amb veu de cap
4 Vibrato	☐ Òrgan que conté les cordes vocals
5 Faringe	☐ Òrgans que emmagatzemen l'aire de la respiració
6 <i>Sprechgesang</i>	☐ Són les notes que pot produir normalment una veu
7 Pulmons	☐ Dos plects musculars de la laringe
8 Laringe	☐ Veu masculina intermèdia
9 Tessitura	☐ Cavitat en forma de tub que enllaça la laringe amb les cavitats facials i cranials
10 Veu de falset	☐ Cantar amb una certa oscil·lació de la veu

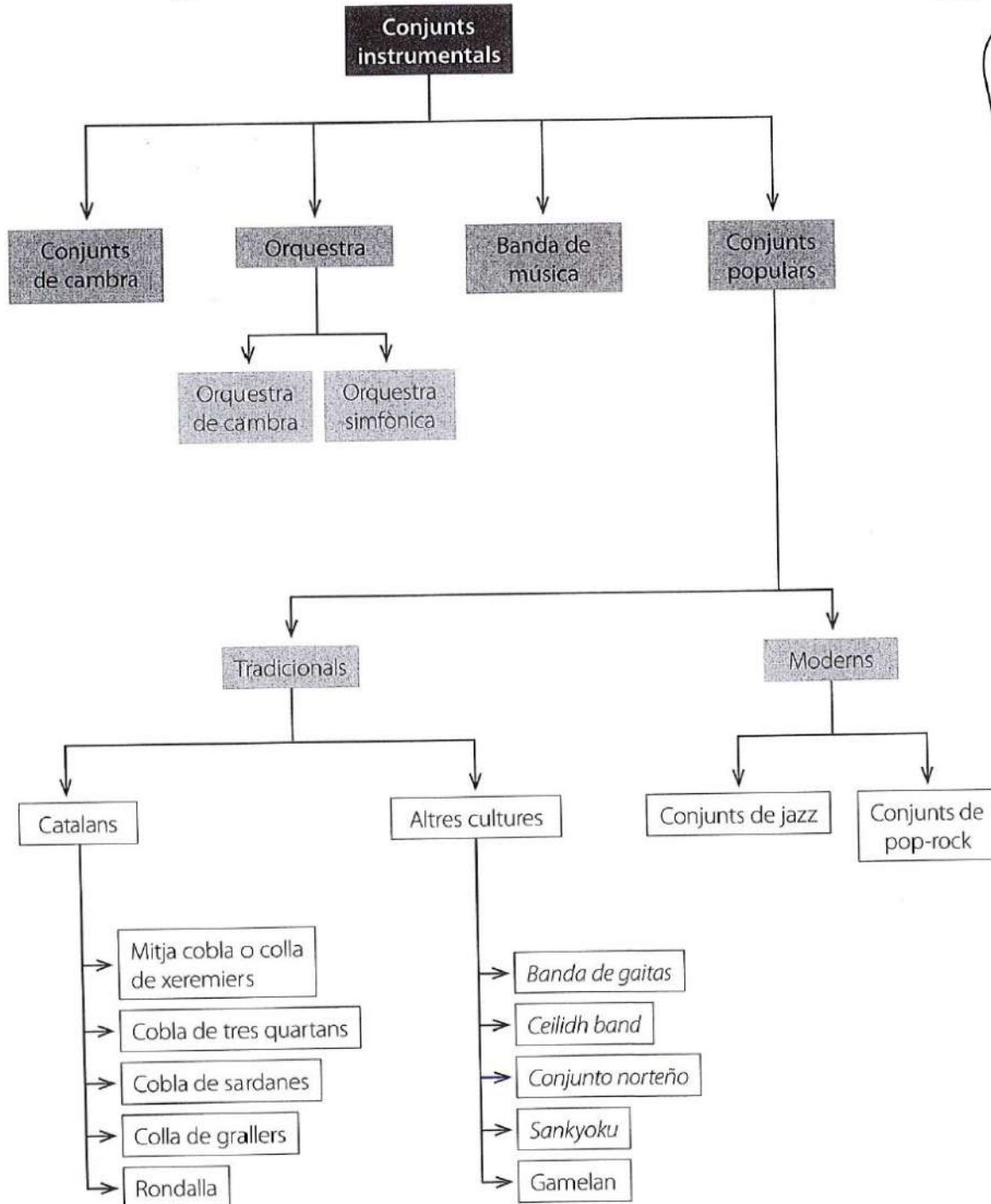
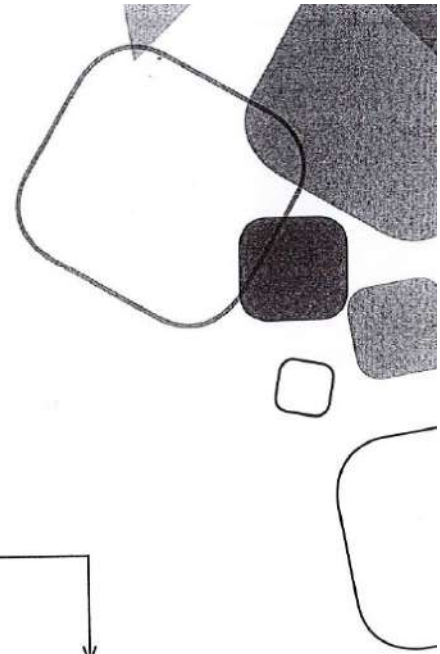

Els instruments musicals

Els conjunts instrumentals

Activitats

1. Observa aquests tres instruments, busca-hi els tres elements que has estudiat i omple el quadre.

1 	Nom de l'instrument
	Material que vibra
	Procediment que el fa vibrar
	Ressonador

2 	Nom de l'instrument
	Material que vibra
	Procediment que el fa vibrar
	Ressonador

3 	Nom de l'instrument
	Material que vibra
	Procediment que el fa vibrar
	Ressonador

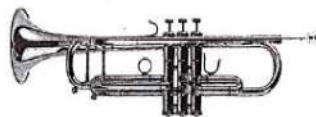
3. ■ Timbre

a) Escriu una C, una V o una P al costat dels instruments de la llista següent segons recordis que siguin de corda, vent o de percussió:

☐ Trompeta	☐ Tuba	☐ Xilòfon
☐ Viola	☐ Pandereta	☐ Clarinet
☐ Guitarra	☐ Arpa	☐ Flauta
☐ Violoncel	☐ Triangle	☐ Violí

b) Posa el nom dels instruments:

PIANO   ARPA   VIOLÍ   FLAUTA DOLÇA   TROMPETA   SAXÒFON

4. Quina diferència hi ha entre una banda de música i una banda simfònica?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Escriu el nom d'un instrument diferent que formi part de cada un d'aquests conjunts:

- a) Quartet de corda: .....
- b) Orquestra simfònica: .....
- c) Banda de música: .....
- d) Rondalla: .....
- e) Grup de pop-rock: .....

6. Relaciona, marcant amb colors diferents, cada instrument de l'orquestra amb la secció a la qual pertany. Escriu també el nom de cada instrument sota el seu dibuix.

corda

vent-fusta

vent-metall

percussió

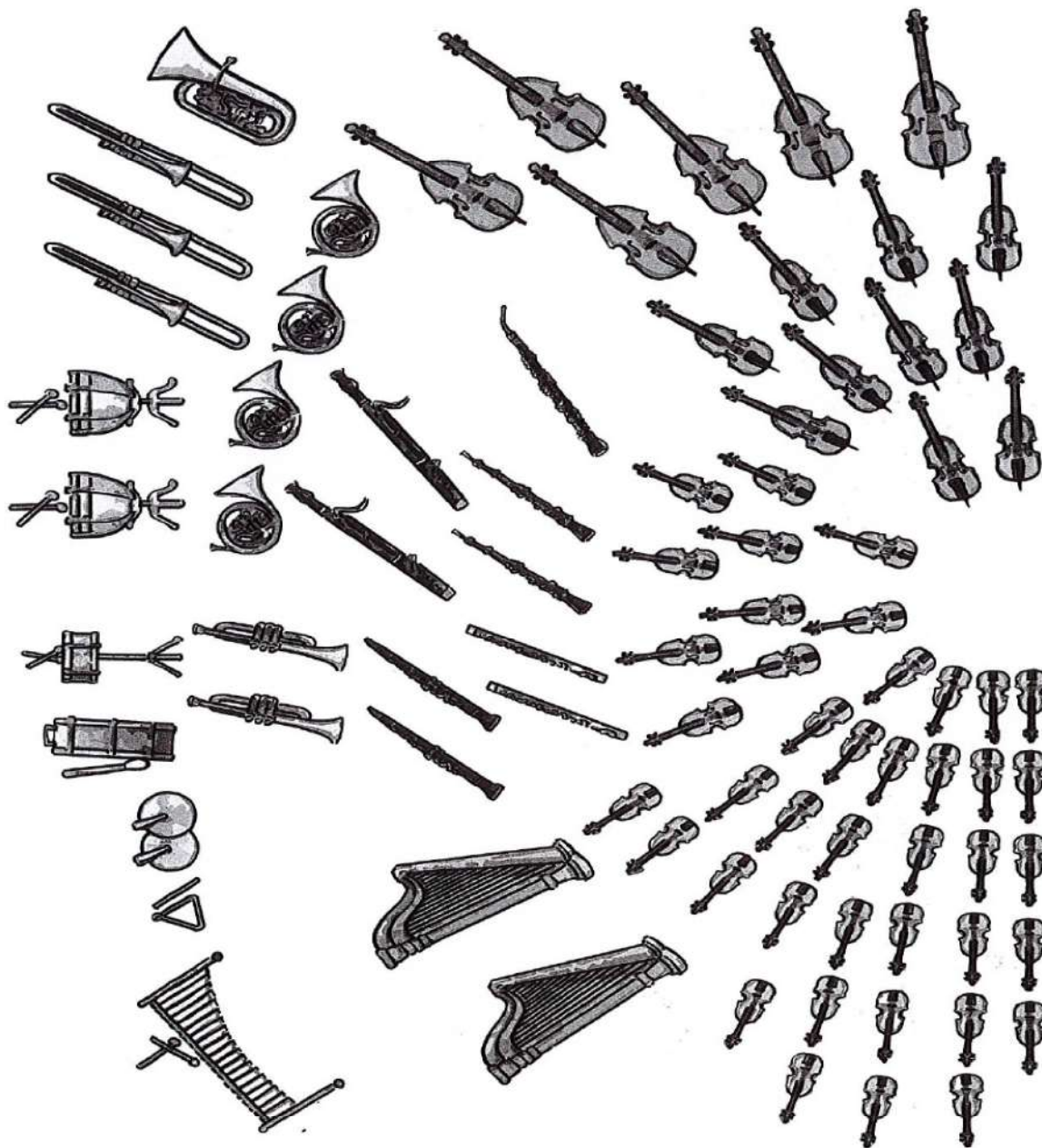

8. Observa el dibuix de l'orquestra simfònica de la pàgina següent i completa el quadre amb el nom dels instruments, el nombre d'intèrprets de cada un dels instruments, de cada secció i del total.

INSTRUMENTS	Nombre d'instruments
CORDA	
Violins	
Violes	
Contrabaixos	
Violoncels	
Arpa	
VENT-FUSTA	
Flautes	
Oboès	
Clarinetes	
Corns anglesos	
Fagots	
VENT-METALL	
Trompetes	
Trompes	
Trombons	
Tuba	
PERCUSSIÓ	
Xilòfon	
Triangle	
Timbales	
Plats	
Bombo	
Caixa	
TOTAL CORDA	
TOTAL VENT-FUSTA	
TOTAL VENT-METALL	
TOTAL PERCUSSIÓ	
TOTAL GENERAL	

9. Observa el dibuix de l'orquestra simfònica. Escriu el nom de cada instrument i encercla cada família instrumental amb un color diferent: verd per a la corda, marró per al vent-fusta, blau per al vent-metall i vermell per a la percussió.

Escriu el nom de les quatre famílies orquestrals.

1 _____ 2 _____
 3 _____ 4 _____

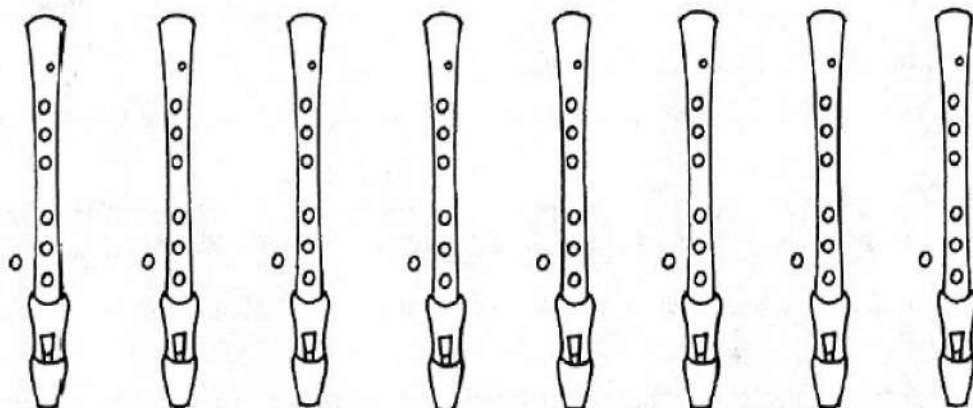
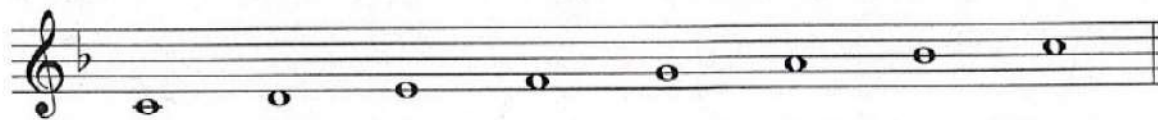
Llegeix el text i completa'l amb les paraules que hi falten.

PARTITURA   ASSAJAR-LA   CARÀCTER   DIRIGIR-LA   DIRECTOR   BATUTA

El _____ de l'orquestra és la persona encarregada d'estudiar la partitura, _____ amb els músics i _____ en el concert.

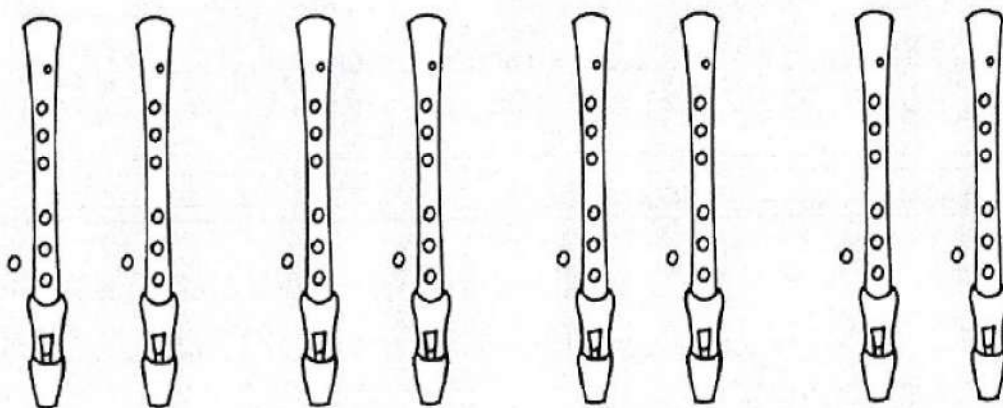
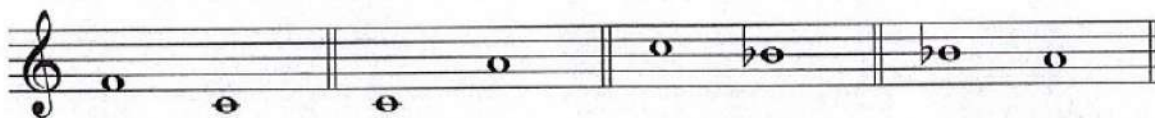
Amb la _____ sol marcar el compàs i amb l'altra mà i amb tot el cos el _____ que vol donar a la peça musical.

Al pentagrama següent hi ha totes les notes que fa servir la melodia. A les flautes que hi ha a sota, pinta de color negre els forats que cal tapar per tocar cada nota.

Quan acabis, toca amb la flauta totes les notes fixant-te en la seva digitació.

Fes el mateix amb aquestes parelles de notes:

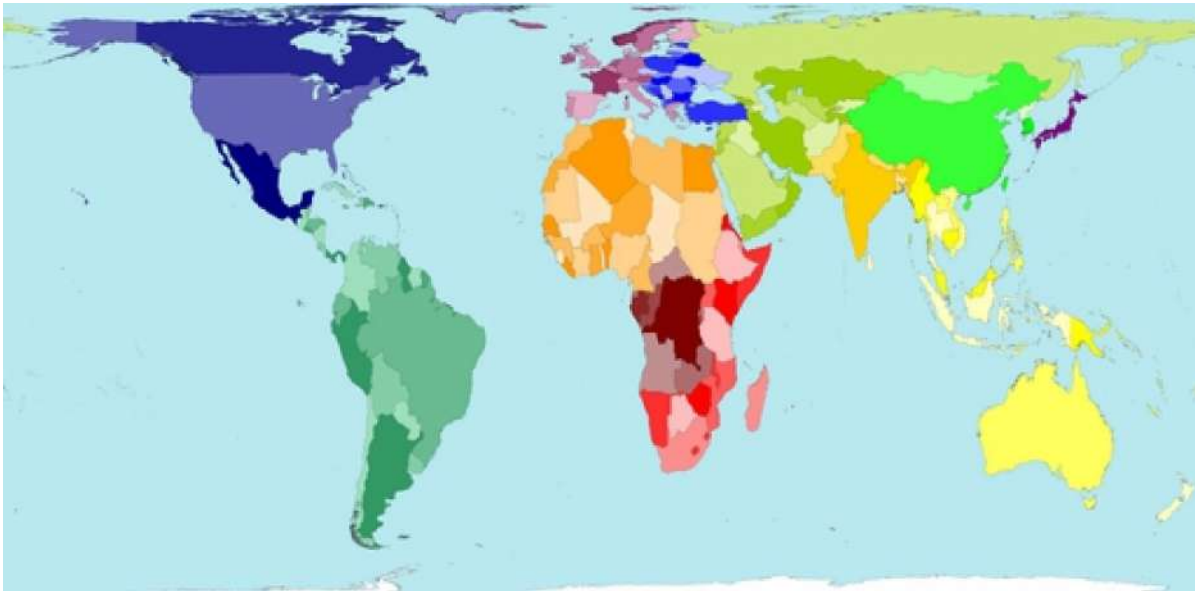
Fixa't bé en quins forats cal tapar o destapar per passar d'una nota a l'altra, i toca cada parella de notes de manera que el pas d'una nota a l'altra et surti ben net i segur.

La història del rock and Roll

La major contribució al patrimoni musical del segle XX ha estat la que han fet els africans aportant el seu llegat musical en terra americana.

LA MÚSICA DE L'ÀFRICA NEGRA

A l'Àfrica subsahariana, també anomenada Àfrica negra, **la música està fusionada amb la vida** de tal manera que, fins fa ben poc, no existia una paraula per definir la música com a activitat independent, per ser escoltada i prou.

La música **és funcional**, és a dir, associada a cada moment de la vida; naixement, pas a l'adolescència, aprenentatge i coneixement històric i de l'entorn, casament, treball, guerra o mort. És una activitat **col·lectiva i participativa**, tothom fa música i tothom és part del fet musical. Tot i això, també hi ha músics professionals que solen ser membres respectats de la comunitat com els **griots o djelis**, perquè en ells es recull tota la història i saviesa dels pobles.

El procés d'aprenentatge musical no està planificat donat que hi ha una interiorització i assimilació pel contacte constant amb la música. La transmissió dels cants és per **tradició oral i la memòria és l'únic suport musical** ja que la majoria de cultures africanes no tenen tradició escrita.

El **ritme** és l'element més desenvolupat en la música africana, amb la creació de polirítmies complexes i amb constants canvis de l'accentuació (síncopes i contratemps).

Les **melodies** acostumen a construir-se a partir de l'escala pentatònica; una escala que elimina semitons i permet múltiples combinacions, sempre consonants. La manera de cantar és espontània i això provoca la bemolització (rebaixar) d'algunes notes perquè la preocupació no és l'afinació exacta. Aquesta manera de cantar típicament africana fa el cant més expressiu i més proper.

Sovint, s'hi afegixen d'altres veus, creant **harmonies** que enriqueixen la melodia principal i que són fruit de la improvisació. És habitual la forma de pregunta - resposta entre un solista i un grup, de manera que es fomenta la participació de tota la comunitat.

1. Busca informació sobre els **Griots** i respon:
- què és un griot?

- amb quina mena d'instrument es solen acompanyar?

- per què són tant importants i respectats per les seves comunitats?

2. Busca informació d'aquests instruments africans i digues de quina família són i com es toquen:

- Kora:

- Balafó:

- Djembè:

3. Recorda o busca de nou la definició de :

polirítmia:

síncope:

contratemp:

bemolització:

harmonia:

improvisació:

4. Per què no existia cap paraula per a designar la paraula música en la majoria de llengües africanes?

5. Per què creus que la música africana no cal que s'ensenyi a les escoles?

6. Escribeu un ritme base de 8 o de 16 pulsacions.

7. Ara escriu una escala pentatònica començant per Do, per Fa o per Sol.

---

8. Comenta aquest text extret d'un llibre d'Història del Rock.

El rock no només s'inspira en la música negra sinó que assimila en bona mesura la filosofia que té del fet musical la gent d'origen africà. Es passa de la música com a cultura o divertiment a la música com a forma de vida i font de petites savieses.

LA MÚSICA DELS ESCLAUS

A partir del segle XVII, els europeus s'embarquen en una empresa de grans dimensions: la colonització del continent americà. L'arribada dels europeus a Amèrica va ser violenta, i la major part de la població americana fou assassinada. Per això, per la posterior colonització del territori, van necessitar gran quantitat de mà d'obra per conrear tabac, sucre, cotó o bé per extreure or, i d'altres matèries primeres. La van cercar a l'Àfrica. Així comença una de les empreses més vergonyoses de la història de la humanitat: el tràfic d'esclaus.

Aquests esclaus eren homes, dones i nens de la costa oest africana, raptats de les seves llars i duts a Amèrica en vaixells on eren encadenats i apilonats en les bodegues. Fins l'any 1865 no va ser dictada l'abolició de l'esclavitud (a l'Estat espanyol va ser més tard, el 1886).

Aquest és el lamentable **"Comerç triangular"** pel qual Europa, Àfrica i Amèrica s'intercanvien "mercaderies" i obtenen beneficis brutalment desiguals. Amèrica va patir el genocidi de la seva població i la desaparició de civilitzacions tant desenvolupades com l'asteca o l'inca; Àfrica perd gran part de la seva població per ser utilitzada com a mà d'obra esclava i Europa s'enriqueix amb els resultats de l'explotació de les terres americanes i amb el comerç dels esclaus.

Dels 40 milions d'esclaus que foren raptats, només 15 milions van arribar a Amèrica. Allà eren comprats i venuts i obligats a treballar i a viure en condicions de misèria. Els càstigs eren horribles i els colons europeus feien tot el possible per impedir-los que toquessin i cantessin la seva pròpia música africana. Però el lligam entre els africans i la seva música és massa fort. No ho van aconseguir i va ser així com sorgiren nous estils musicals resultat de la mescla de la música i la tradició africana dels esclaus amb la música europea dels colons. D'aquesta manera el tràgic destí dels africans es va convertir en el que podria ser un dels fets més importants de la història de la música: **l'aportació de la riquesa musical africana a la música occidental.**

Mira el mapa i llegeix el text i respon:

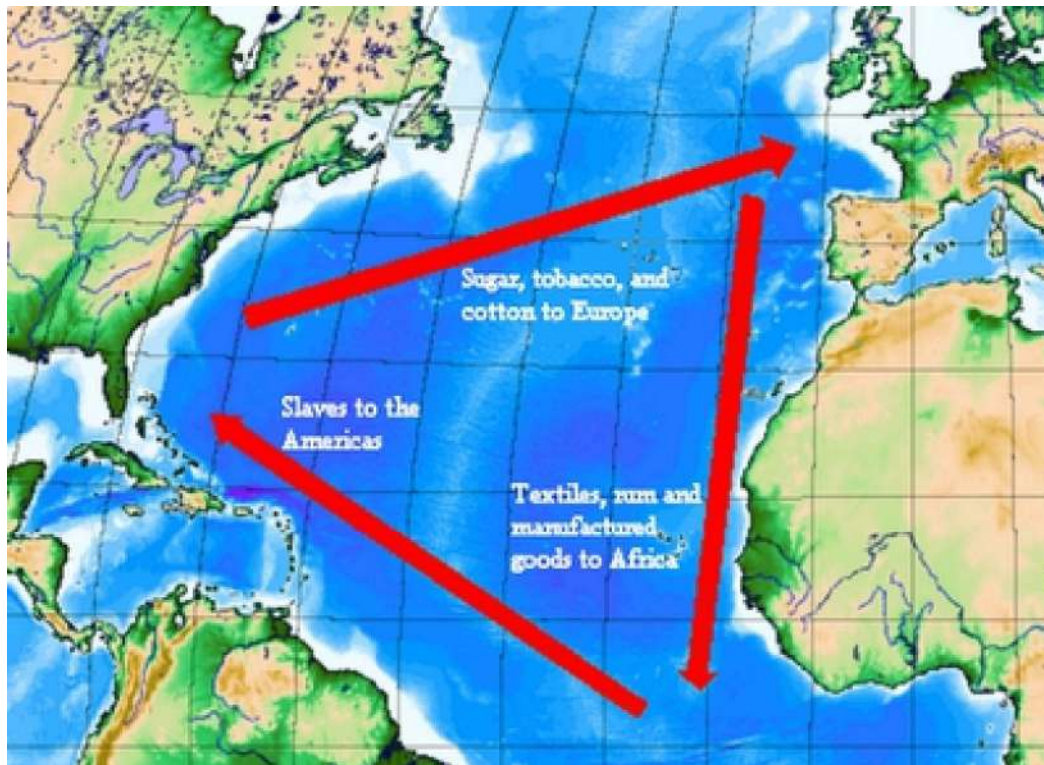
1. Què és el comerç triangular? Quan comença? Quan acaba?

2. Quines conseqüències té per als tres continents que hi estan implicats?

3. Quines conseqüències té el tràfic d'esclaus africans per la música?

4. Per tant, quines tres tradicions culturals es trobaran al continent americà?

EL COMERÇ TRIANGULAR

LECTURA I COMENTARI: *Fight the power*. Chuck D. Líder i cantant de Public Enemy

Ir a África me hizo ver con toda claridad hasta qué punto nosotros, como pueblo, hemos sido oprimidos y explotados en beneficio de los países europeos y de su gente. (...) Cuando aterrizamos, Flavor y un par de tíos besaron el suelo y yo miré al suelo como diciendo, "Hostias, la Madre Tierra". Fue una sensación muy exuberante. Nos habíamos movido por todas partes, pero ahora estábamos de vuelta en la Madre Tierra. Nos secuestraron y se llevaron a nuestros ancestros, en barcos, muy lejos. Ahora algunos de su progenie volvían a casa en avión. Todo aquel recorrido cobraba ahora una forma bastante diferente. (...)

También actuamos en los "castillos de Elmina", o dicho con más propiedad, en los calabozos de los esclavos. Son una de la más antiguas construcciones europeas conocidas en el trópico, y siguen ahí después de casi quinientos años. El comercio de esclavos se convirtió en la actividad dominante allí. Para los portugueses que construyeron las estructuras y más tarde para los colonos holandeses que se las arrebataron, aquellos eran castillos, pero en mi libro no son más que calabozos de Esclavos con "E" mayúscula. Nunca me referiré a esa mierda como "castillos". Que les jodan. (...)

Bajamos a los calabozos e imaginamos las condiciones de vida a las que nuestros antepasados tuvieron que hacer frente, y nos dio la sensación de haber estado ahí. Vimos el limitado espacio donde apiñaban a centenares de los nuestros; cuando ingresaban allí habían cruzado la que llamaban la "Puerta sin Retorno". Un sinfín de buques atracaba continuamente cerca del oscuro y húmedo calabozo, que estaba conectado por estrechos túneles hasta el océano; por ahí despachaban a los africanos esclavizados directamente hasta los barcos. Nunca más aparecerían, por eso la llamaban "La Puerta sin Retorno".

Africanos secuestrados, enviados al océano, arrancados del útero de los buques de esclavos, encadenados con hierro en las piernas, esclavizados. Apretando el paso en los cañaverales y en los campos de algodón. Linchados bajo las magnolias, extendiendo sus brazos hacia los sauces llorones, alimentado a los buitres. Atados, encadenados y azotados desde Brasil a Mississipi, en Jamaica, en los campos, en los pantanos de Florida, en los campos de arroz de Carolina del Sur, de Alabama y Surinam hasta las cuevas de Louisiana; forzados, convertidos en esclavos, castrados, quemados, enfangados, molidos, lobotomizados, atados y amordazados. Vosotros, ancestros africanos.

Esta precisa pero dolorosa descripción del negocio trasatlántico de esclavos, ayuda a formular los fundamentos del sentimiento de furia que sigue existiendo entre muchos descendientes,

profundamente dañados, del continente africano.

La mayoría de la gente está familiarizada con el negocio de la esclavitud africana, y cree que la historia de los negros empieza con el período colonial y con el negocio de la esclavitud. La grandeza del período de la preesclavitud en reinos africanos de la costa Oeste como Ghana, Malí y Shongai no es tan conocida. Según el estudioso Cheikh Anta Diop, el imperio de Ghana tenía un poder y reputación, tan célebres como los de Bagdad en Oriente, y no era una simple leyenda: fue realmente un fenómeno, como demuestra el hecho de que durante 1250 años una sucesión de emperadores negros ocuparan el trono de un país tan grande como Europa sin enemigos extranjeros o tensiones internas capaces de desmembrarlo.

Cuando el Reino de Ghana entró en declive fue reemplazado por el Imperio de Mali, que abarcaba por lo menos 500.000 millas y que se dio a conocer por sus legendarios centros de comercio y cultura, Timbuktu i Djenne. El Imperio de Shongai se elevó a la grandeza en el siglo XIV (...) Sin un conocimiento del pasado, y no sólo del pasado esclavo, la gente del mundo, seguirá manteniendo una visión retorcida y negativa de los negros en cualquier país, como lo hacen cada día.

El liderazgo africano contemporáneo ha tenido que luchar contra los restos de la doctrina de la supremacía blanca y el pasado colonial. En África, el liderazgo está intentado detener el control o mantener un control independiente de sus respectivos países, de su gente y recursos. Al mismo tiempo enfrenta una miríada de problemas que le debilita por todos los flancos: la pobreza, el creciente desempleo, la inestabilidad política, las guerras, la crisis de las materias primas y las deudas con el extranjero. El colonialismo, el imperialismo y la supremacía blanca, monstruos bien desarrollados, son las causas fundamentales de la tragedia en que hoy se encuentra sumida África. Son programas de mil años de edad: quinientos en el pensamiento y quinientos en la ejecución.

La terrible y traumática experiencia que supuso el transplante de millones de africanos secuestrados a varias partes del globo nunca fue realmente contada. Tuvo lugar un crimen contra la humanidad, y los criminales aún deben ser ajusticiados. Se daría un paso significativo hacia la cicatrización y mejora entre las razas si los Estados Unidos de América y los países europeos implicados en el saqueo, despojo, opresión y esclavización de los africanos, devolvieran algunos de los botines acumulados durante los siglos que duró el comercio de esclavos, y contemplaran indemnizaciones colectivas para una compensación parcial de las pérdidas.

La esclavitud es una cuestión muy seria. Si uno quiere, puede anunciar la fecha oficial en que los negros comienzan su historia en este país (Estados Unidos) en 1609. Yo prefiero decir, basándome en los registros de las Actas del Congreso, que la esclavitud empezó en 1555. Pero si uno va de 1609 a 1865, aún hay 256 años de importación legalizada de cuerpos, mentes, almas, desorientación de filosofías, robos y violaciones de culturas y mujeres. Considerando lo que pasaron los negros en ese período de 1600 a 1900, tenemos el derecho a tener un cabreo de la hostia. (...)

En América, los negros han sido asesinados desde que sacaron el pie de los barcos. (...) Voces negras cabreadas. Eso es el rap. Es otro término para la creatividad negra, hemos sido gente creativa durante miles y miles de años, si bien la creatividad de los últimos veinticinco años podría llamarse hip-hop.

(respon a la pàgina en blanc que tens a continuació)

1. Per què parlen de la “Mare Terra” per referir-se a Àfrica?
2. Què era la “Porta sense Retorn”?
3. De quins regnes i imperis africans d’abans de l’esclavisme es parla en el text?
4. En relació a la pregunta anterior, què en penses del fet que això sigui tan desconegut? Comenta la frase subratllada del text.
5. Què significa que els líders africans actuals han de lluitar contra la doctrina de la supremacia blanca i el passat colonial?
6. Segons el que es diu al final del text, podries explicar què va motivar l’aparició del rap?
7. Informa’t i busca què són el colonialisme i l’imperialisme i quins governs els van exercir i quins països els van patir (i encara exerceixen i pateixen).

RESPOSTES DEL TEXT COMENTAT

LES ARRELS DE LA MÚSICA POPULAR URBANA

L'anomenada música popular urbana és fruit de l'evolució de les tradicions aportades per les comunitats d'immigrants que van formar els Estats Units.

De la gran quantitat d'esclaus negres que van ser traslladats allà per la força i del contacte de les seves pràctiques musicals amb les dels colons blancs, van néixer els cants de treball i els espirituals. De la tradició blanca multinacional (d'arreu d'Europa), però sobretot anglosaxona, en naixerà la música country. Al seu costat apareixeran manifestacions pròpies com el ragtime, el blues i el jazz. I de la fusió de tots aquests sons i de la seva evolució sorgirà el rock and roll.

Work songs o cançons de treball: són cants molt senzills que s'entonen mentre es fan les dures feines del camp. Són frases entonades sobre un ritme regular que segueix el ritme del treball. Es basen en l'alternança pregunta - resposta, un esclau entonava la melodia i els altres la repetien. Molt sovint cantaven en un idioma mig en clau, de manera que tan sols els esclaus l'enteni i els servia tant per passar-se missatges com per riure's de l'amo als seus nassos.

Cants espirituals: els esclaus van ser obligats a assumir la religió dels seus amos blancs. En les esglésies, els esclaus van prendre contacte amb les cançons religioses de tradició europea i les van adaptar a la seva forma de cantar. Així van aparèixer els espirituals que més endavant s'anomenarien **gospel** (de God= Déu, Spell=paraula, o sigui, paraula de Déu o Evangeli).

Ragtime: es diu que el ragtime neix quan un negre en va posar al davant d'un piano. És música per a piano sol que combina ritmes molt diferents en les dues mans: la mà dreta toca una melodia molt sincopada i la mà esquerra un ritme binari molt marcat per influència del ritme de marxa.

---

1. Amb què creus que marcaven la pulsació quan cantaven cançons de treball?
2. Per què creus que és senzilla la melodia de les cançons de treball?
3. Què és l'estructura de pregunta – resposta en música?
4. Per què creus que el gospel és molt més dinàmic que la música religiosa europea?
5. En el ragtime, què fa cadascuna de les dues mans del piano?

EL BLUES

“Tenir el blues” és estar ple de melangia i d'enyorança. El blues explica, en un llenguatge senzill i honest, la vida quotidiana de les persones, sobretot els seus pensaments més tristos i desesperats.

Neix al sud dels Estats Units, al delta del Mississipí, durant l'època posterior a l'esclavisme, a finals del segle XIX, en un entorn de misèria i injustícia vers la població negra. Aquesta població afroamericana trobarà en el blues la seva via d'expressió i denúncia a través de la música. És important recordar això: el blues sorgeix de la desesperació.

Això és el blues; cançons que reflecteixen el malviure de la comunitat negra. Però no sempre són

cançons de lament sinó que hi ha ironia i cinisme, jocs de paraules i dobles sentits, humor i sensualitat (també moltes referències clarament sexuals), lluita i resistència, forta crítica social; tot per fer la situació més suportable. El blues és una mena de medecina.

Els guetos, les plantacions i els campaments d'obrers que treballaven en la construcció de carreteres o vies de tren es van convertir en un punt de trobada per a infinitat de tradicions musicals, de cants, de ritmes, de danses on la música africana es fusiona amb la tradició celta, amb els himnes de l'església i amb velles cançons angloirlandeses.

El blues s'anirà fent gran i es convertirà en un valuós i fidel testimoni de la història de la comunitat negra americana.

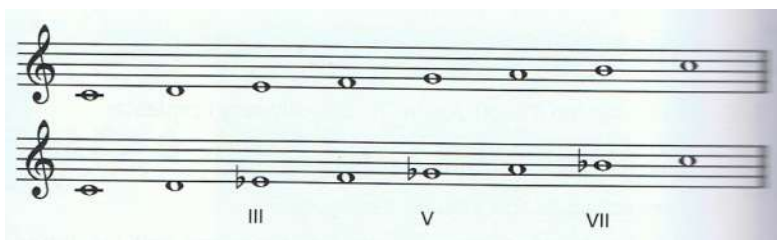
Característiques musicals

Ningú no hagués dit, quan van començar, que el blues es convertiria en un dels pilars de la música popular de tot el món. Música del diable per uns i l'expressió més sincera i apassionada per altres, va passar d'un origen marginal a ser la música més influent de tots els temps. Aquestes senzilles cançons s'inspiren en melodies de balades celtas, hispàniques o angleses i els afegien progressivament característiques musicals particulars dels africans.

Podem esquematitzar les seves principals característiques musicals:

Ritme: la pulsació és lenta i el compàs és quaternari. El tret rítmic més destaca és el **swing**, que es pot traduir com "balanceig" i prové del moviment del cos a contratemps dels músics que viuen la música i el ritme de forma molt especial. És herència de la música africana.

Melodia: la manera de cantar és arrossegada i amb molt sentiment. Aquesta manera de cantar donarà lloc a una lleugera desafinació que queda reflectida en les anomenades **blue note**, unes notes de l'escala rebaixades mig to (bemolitzades). Aquesta és una altra herència típicament africana.

Harmonia: l'acompanyament harmònic del blues és herència de la música europea i segueix sempre el mateix patró, anomenat **roda de blues** ; una seqüència d'acords que es repeteix cada 12 compassos.

Estructura: la base harmònica determina l'estructura del blues que està composta per estrofes de **3 versos** o frases que segueixen l'esquema **AAB**. Sovint, al final de cada frase, el músic sol "respondre" amb l'instrument el que acaba de cantar.

En resum; **el blues és una estructura de 12 compassos en 4/4 dividits en tres frases (A A B) sobre un acompanyament harmònic que és una roda de blues.**

Feeling much better doing wrong de Lonnie Brooks té les característiques típiques del blues:

A	A	B
<i>I feel good doing right, but I fell much better doing wrong</i> (4 compassos)	<i>I feel good doing right, but I fell much better doing wrong</i> (4 compassos)	<i>I drink and I gamble, stay out all night long</i> (4 compassos)

Aquesta base musical ha estat el fonament de tots els estils musicals populars moderns. Canvis en el tempo, en la temàtica de les cançons, en la major o menor potència de les guitarres, en la manera de cantar...han generat els diferents estils en funció de l'entorn que els ha vist néixer.

Podem parlar de dos estils de blues en general:

- **Blues rural**; el blues dels orígens interpretat amb guitarra acústica i harmònica. Un representant n'és **John Lee Hoocker, Robert Johnson**.
  -
  - **Blues urbà**; a partir del 1940 s'interpreta amb instruments elèctrics com la guitarra i el baix i també amb una secció de vent prou important. El blues va agafant per. Representants d'aquest estil són **Muddy Waters, Howlin' Wolf, BB King**.
-

 De què parlen les lletres d'un blues? Saps quin significat metafòric té l'adjectiu "blue"?

 Quan i on neix el blues? Per què la situació de la població negra continua essent miserable després de l'abolició de l'esclavisme?

 Tenint en compte l'entorn on neix i creix el blues i en el que s'ha convertit, què creus que significa la frase "*la història del blues és la realització d'una cosa que semblava impossible*"?

 Per què es diu que el blues és com una medecina?

 Coneixes algun altre estil de música que, com el blues, sigui un mitjà de denúncia social? Digues quin, de quina època és, a quin col·lectiu representa i escriu el nom d'algun artista i el títol d'una cançó que ho reflecteixi.

 Fes un mapa conceptual on es resumeixin les característiques musicals del blues.

ELS ORÍGENS DEL ROCK: EL RHYTHM AND BLUES I EL ROCK AND ROLL

Els orígens del rock els trobem en el xoc de dues cultures antagonistes fins aquest moment : la cultura negra i la cultura blanca. Fins al 1950, les músiques blanca i negra dels EUA anaven per separat.

La música blanca era el **country**, la **música d'orquestra** de ball i la de **cantants melòdics** com ara Frank Sinatra.

En canvi, la música negra es basava en la tradició del blues, del boogie-woogie i del gospel. Tenia un ritme molt més potent i, sobretot una actitud i una intenció en la interpretació que la convertien en una música molt més expressiva i salvatge. El Rhythm and blues és el nom genèric de la música de ball de tradició negra. Té el ritme i la instrumentació del blues urbà, l'estil vocal del gospel i té aspectes del swing i del boogie-woogie.

L'acostament definitiu dels dos móns musicals es produirà amb el naixement del Rock and roll, que barrejarà aspectes de les dues tradicions, la blanca i la negra. L'estructura bàsica dels 12 compassos de la roda de blues i les blue note seran aspectes del blues que es transmetran en estils posteriors.

Quan va començar al 1954, el **Rock and roll** va ser un xoc total. L'estil neix als Estats Units on hi ha un sentiment d'optimisme pel final de la Segona Guerra Mundial.

L'Amèrica guanyadora i indemne després de les grans guerres es permet el luxe de repensar i recrear les seves arrels musicals. Les troba en dos llocs, que són considerats els estils generadors del rock : en primer lloc, enmig de la població d'origen africà en el **Rhythm and blues** i també en el **blues**, però també en el **jazz** i en el ritme del **boogie-woogie**. En segon lloc, en els ambient rurals, en la veu de la música **country** portada pels colons europeus.

I amb el Rock and roll, apareix el **teenager**, l'adolescent. Per primer cop a la història els joves disposen de diners per a gastar i comencen a buscar la seva identitat com a grup, alguna cosa en la que basar la seva identitat, alguna cosa que sigui "seva", alguna cosa excitant i nova i que els faci sentir diferents als seus pares. I el Rock and roll era totes aquestes coses. El rock no és només text, dansa i música sinó que va acompanyat d'un estil de vestir i de pentinat i de tota una indústria cultural de l'oci molt potent.

Un dels primers cantants negres d'aquest estil que va aconseguir fama internacional va ser **Chuck Berry** que va donar al Rock and roll moltes de les seves lletres d'adolescents. Cantava amb estil i humor sobre les coses que els interessaven a ells i a ningú més. Cantava sobre "conduir cotxes amb la meua noia al costat", sobre l'amor entre els joves, sobre divertir-se, sobre com vestir-se... Però va ser amb **Elvis Presley** quan el rock and roll assoleix la categoria de fenomen de masses. Hi havia un tret diferencial per afavorir el seu èxit, era blanc i, per tant, les adolescents blanques (que són les que tenien diners) podien acceptar aquesta sexualitat explícita d'un dels seus. L'acompanyen en l'èxit cantants com Jerry Lee Lewis i Bill Haley.

Quan va esclatar el fenomen *fan* la reacció va ser increïble i d'histèria. Les estrelles del rock'n'roll eren aclamades i perseguides i els pares pensaven que la música corrompia els seus fills. A la televisió es feien campanyes en contra del Rock'n'roll i els predicadors ensenyaven que aquesta música era una manifestació del mal. Però, malgrat les adversitats, el canvi en la trajectòria de la música popular occidental era imparabile. Però el rock and roll en va pagar un preu molt alt ja que la seva vida va ser molt curta, del 1954 al 1958 ja que en poc temps un seguit de fatídics esdeveniments van esborrar del panorama les seves principals figures.

1. Què s'entén per Rhythm and Blues? Quines són les seves característiques?
2. Quina diferència hi havia entre la música blanca i la música negra dels EUA als anys 50?
3. Comenta la frase de Muddy Waters (1915-1983) *El rhythm and blues va tenir un fill i li van posar rock and roll.*
4. Quins són els estils generadors dels Rock and roll?
5. Quin any comença el fenomen del rock'n'roll? I quan acaba? Per què va durar tan poc?
6. Quins aspectes del blues es van transmetre als estils musicals posteriors?
7. Què busquen els adolescents dels anys 50 en el Rock and roll?
8. Per què va tenir èxit Chuck Berry?
9. Què és el fenomen *fan*? Per què comença amb Elvis Presley i per què té molt més èxit que Chuck Berry?
10. Per què creus que la reacció de la societat americana davant d'aquest nou estil que agradava als joves va ser tan desmesurada?
11. Què en penses del fet que s'intenti prohibir un determinat tipus de música?

